

Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2019 roku i plany na rok 2020

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 20 stycznia 2020 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

SPIS TREŚCI

Ilu Polaków wyjechało na wypoczynek w 2019 roku	1
Ile razy w ciągu roku Polacy wyjeżdżają na wypoczynek	4
Łączny czas trwania wypoczynku poza miejscem zamieszkania	5
Długość pojedynczych wyjazdów	7
Gdzie wypoczywali wyjeżdżający Polacy	9
Wyjazdy krajowe	10
Wyjazdy zagraniczne	12
Powody rezygnacji z wyjazdów wypoczynkowych	14
Plany na rok 2020	16

Początek roku to tradycyjnie okres różnego rodzaju podsumowań oraz postanowień i planów na przyszłość. Tak jak w latach poprzednich, w styczniowym badaniu¹ zapytaliśmy Polaków o ich ubiegłoroczne wyjazdy wypoczynkowe oraz o plany na rok bieżący.

ILU POLAKÓW WYJECHAŁO NA WYPOCZYNEK W 2019 ROKU

Dla celów porównawczych, tak jak w poprzednich pięciu latach, pytaliśmy respondentów o wszystkie wyjazdy turystyczno-wypoczynkowe z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzanym miejscu. Pominięte zostały natomiast wypadki jednodniowe (bez noclegu), nawet jeśli ich celem był wyłącznie wypoczynek poza miejscem zamieszkania. W związku z tym uzyskane obecnie wyniki nie są w pełni porównywalne z najnowszymi oficjalnymi statystykami dotyczącymi wyjazdów turystycznych, które od 2014 roku – zgodnie z obowiązującą w UE metodologią² – obejmują obok „turystów” (tzn. tych, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z zakwaterowania w odwiedzanym miejscu) również tzw. odwiedzających jednodniowych („beznoclegowych”).

W roku 2019 na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania wyjechało 55% dorosłych Polaków. To nieznacznie więcej niż w roku 2017, a o 5 punktów procentowych mniej niż w roku 2018, który był pod tym względem rekordowy w okresie objętym badaniem, czyli od 2012 roku.

Na początku 2019 roku³ plany wyjazdowe miało aż 64% badanych, co było najwyższym wynikiem od 2013 roku, gdy zaczęliśmy pytać Polaków o ich zamierzenia w tym zakresie. Warto dodać, iż – za wyjątkiem 2018 roku – odsetek dorosłych Polaków planujących na początku roku wyjazd wypoczynkowy był zawsze wyższy od odsetka tych, którym udało się je zrealizować.

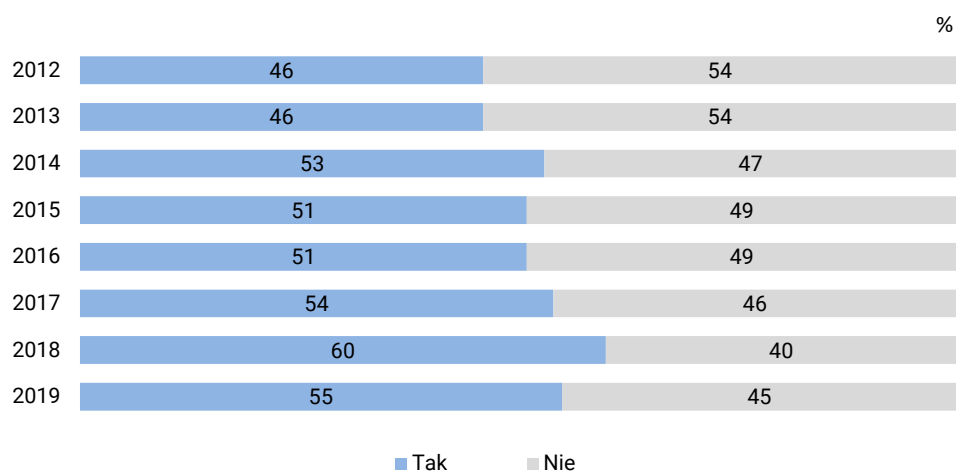
---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (356) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 9–16 stycznia 2020 roku na liczącej 1016 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki i uchylające dyrektywę Rady 95/57/WE.

³ Zob. komunikat CBOS „Wyjazdy wypoczynkowe Polaków w 2018 roku i plany na rok 2019”, luty 2019 (oprac. B. Badora).

RYS. 1. Czy w minionym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.

Wielozmiennowe analizy statystyczne⁴ przeprowadzane w ostatnich latach niezmiennie wykazują, że korzystanie z wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych związane jest przede wszystkim z poziomem wykształcenia badanych i im jest on wyższy, tym częstsze korzystanie z takiej formy wypoczynku (od 31% wśród osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym do 76% wśród absolwentów wyższych uczelni) – zob. tabelę aneksową 1. Nadal też, tak jak w latach poprzednich, jedynie spośród badanych z wyższym i średnim wykształceniem większość skorzystała z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania (76% osób legitymujących się wyższym wykształceniem i 63% mających wykształcenie średnie). W porównaniu z ubiegłym rokiem spadek odsetka wyjeżdżających odnotowaliśmy we wszystkich wyróżnionych grupach, za wyjątkiem osób z wykształceniem średnim.

Czynnikiem znacząco różnicującym prawdopodobieństwo takich wyjazdów jest też wiek. W 2019 roku na ogół korzystali z nich badani mający mniej niż 55 lat, natomiast większość starszych osób nie wyjeżdżała w 2019 roku. Obecnie zależność ta jest analogiczna do obserwowanej w poprzednich latach (zob. tabelę aneksową 1).

Korzystanie z wyjazdów wypoczynkowych z przynajmniej jednym noclegiem poza domem silnie wiąże się także z oceną własnych warunków materialnych. O ile 65% badanych określających sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego jako dobrą deklaruje przynajmniej jeden taki wyjazd, o tyle spośród osób oceniających ją źle wyjeżdżało zaledwie 19%. Co ciekawe, największy spadek

⁴ Wykorzystano moduł IBM SPSS Decision Trees.

(o 6 punktów procentowych) odsetka wyjeżdżających w porównaniu z rokiem 2018 odnotowaliśmy w grupie ankietowanych dobrze oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych.

Z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem zamieszkania skorzystała też większość respondentów dysponujących miesięcznym dochodem *per capita* w wysokości co najmniej 1800 zł (63% w grupie o dochodach od 1800 zł do 2499 zł na osobę i 77% w grupie o dochodach 2500 zł i więcej). Warto przypomnieć, iż rok wcześniej z tego typu wypoczynku skorzystała także większość badanych, których miesięczne dochody na jedną osobę w gospodarstwie domowym mieściły się w przedziale od 900 do 1799 złotych.

Tradycyjnie w celach wypoczynkowych wyjeżdżała większość mieszkańców miast (od 54% z miast poniżej 20 000 ludności do 73% spośród mieszkających w miastach liczących od 100 000 do co najmniej 499 999 ludności), natomiast z tego typu wypoczynku skorzystało zaledwie 43% mieszkańców wsi. Jednocześnie jednak – w porównaniu z rokiem 2018 – największy spadek odsetka wyjeżdżających nastąpił wśród mieszkańców miast mających co najmniej 500 000 mieszkańców (z 81% do 70%).

Ponadto w ubiegłym roku z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych poza miejsce stałego zamieszkania w zdecydowanej większości korzystali: kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (83%), specjaliści średniego szczebla i technicy (79%), pracownicy administracyjno-biurowi (76%), uczniowie i studenci (76%), pracownicy usług (66%), robotnicy (57% wśród wykwalifikowanych i 70% niewykwalifikowanych) oraz badani prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (52%), a także osoby niepracujące zawodowo i zajmujące się prowadzeniem domu (52%). Tak jak w poprzednich latach grupą zawodową najrzadziej korzystającą z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych są rolnicy indywidualni i pomagający im członkowie rodzin (35%). Bardzo rzadko z wypoczynku wyjazdowego w ubiegłym roku korzystali też renciści (18%). Wyjeżdżający na wypoczynek są również w mniejszości wśród bezrobotnych (42%) i emerytów (35%).

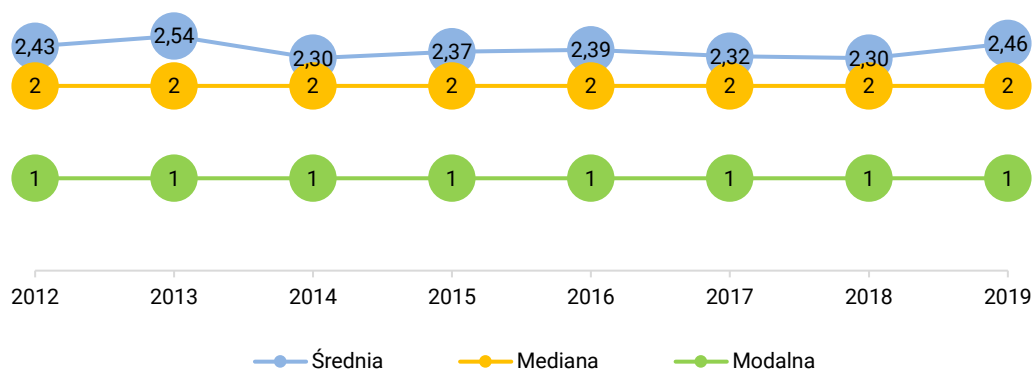
Biorąc pod uwagę sektor własności zakładów pracy można zauważyć, iż o ile większość pracujących poza rolnictwem korzystała w ubiegłym roku z takich wyjazdów, to wśród pracujących w prywatnych gospodarstwach rolnych – jedynie co czwarty (zob. tabelę aneksową 1.)

ILE RAZY W CIĄGU ROKU POLACY WYJEŹDZAJĄ NA WYPOCZYNEK

Liczba wyjazdów wypoczynkowych trwających co najmniej dwa dni, z których dorośli Polacy korzystają w ciągu całego roku, od lat utrzymuje się na porównywalnym poziomie. Tak jak w latach poprzednich w roku 2019 największą grupę korzystających z takich wyjazdów stanowiły osoby, które wyjeżdżały tylko raz (wartość modalna⁵) – deklaracje takie złożyło 40% wyjeżdżających, co stanowi 22% ogółu badanych. Podobnie jak w latach 2012–2018, w ciągu roku 2019 badani wyjeżdżali przeciętnie dwa razy (średnia arytmetyczna liczby takich wyjazdów wyniosła 2,46, a mediana⁶ – 2).

CBOS

RYS. 2. Liczba deklarowanych co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2019

Tak jak w poprzednich trzech latach wśród respondentów wypoczywających w ciągu roku więcej niż raz przez co najmniej dwa dni poza miejscem zamieszkania największą grupę stanowią ci, którzy wyjeżdżali dwa razy (27% wyjeżdżających, tj. 15% ogółu). Warto jednak dodać, iż odsetek takich osób wśród ogółu dorosłych Polaków po raz kolejny nieco wzrósł – o 1 punkt procentowy od 2018 roku i łącznie o 3 punkty od roku 2017. Co dziesiąty dorosły Polak, tak jak rok i dwa lata wcześniej, wyjechał w 2019 roku więcej niż trzy razy (rekordzista wśród ankietowanych wyjeżdżał w minionym roku na co najmniej dwa dni w celach turystycznych lub wypoczynkowych 24 razy).

⁵ Modalna – wartość najczęstsza.

⁶ Mediana – wartość środkowa rozkładu, powyżej i poniżej której znajduje się jednakowa liczba obserwacji.

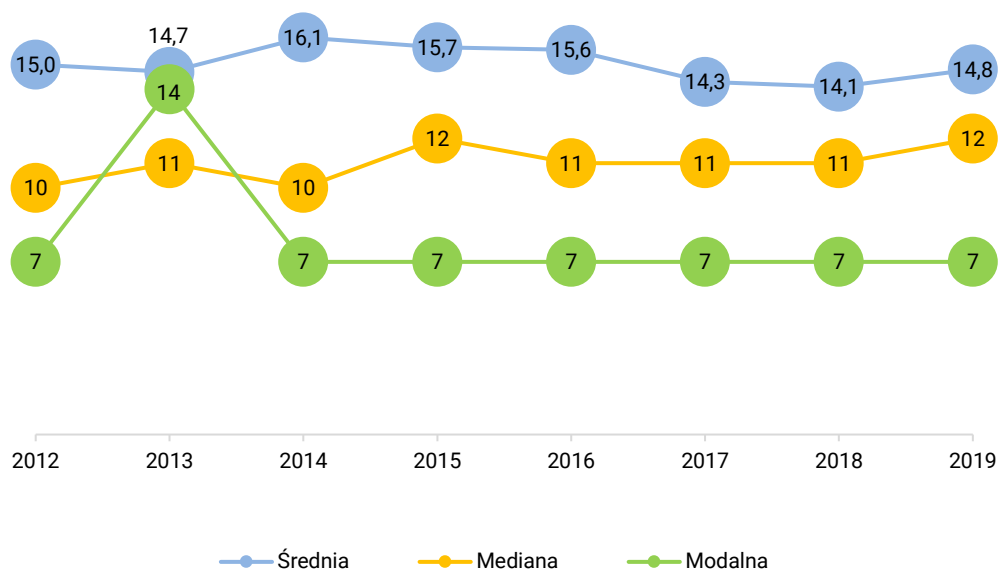

ŁĄCZNY CZAS TRWANIA WYPOCZYNKU POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA

Łączna długość wypoczynku dorosłych Polaków – złożonego z co najmniej dwudniowych wyjazdów – w trakcie całego roku jest od lat dość stabilna. Przeciętna łączna liczba dni spędzonych w roku 2019 na wypoczynku poza miejscem zamieszkania jest nieznacznie większa niż w latach 2017–2018 i wynosi łącznie nieco ponad 14 dni (średnia arytmetyczna 14,8). Spośród osób, które w ubiegłym roku wyjeżdżały w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej dwa dni, ponad połowa (54%) spędziła poza domem łącznie nie więcej niż 12 dni (tyle wynosi wartość mediany, która jest nieco wyższa niż w latach 2016–2018 i równa wartości z roku 2015). Jednocześnie Polacy najczęściej w 2019 roku, tak jak w poprzednich pięciu latach, wypoczywali poza domem tylko 7 dni (modalna). Taką łączną długość wypoczynku deklaruje 12% wyjeżdżających, tj. 7% ogółu badanych.

CBOS

RYS. 3. Łączna liczba dni spędzonych na wyjazdach w celach wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2019

Od ponad dziesięciu lat zmiany w liczbie dni, które Polacy przeznaczają na wypoczynek wyjazdowy w ciągu roku kalendarzowego, są niewielkie, o czym świadczą także dane zagregowane w postaci przedziałowej (zob. tabelę 1).

TABELA 1

Ile w sumie dni trwał (lub będzie trwał)* Pana(i) tegoroczny wypoczynek poza miejscem zamieszkania?	Deklaracje respondentów, którzy wyjeżdżali na wypoczynek poza miejsce zamieszkania w kolejnych latach:																
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	N=344	N=341	N=333	N=341	N=324	N=415	N=432	N=371	N=416	N=567	N=490	N=532	N=537	N=536	N=509	N=558	N=558
	w procentach																
Do 7 dni	23	28	35	27	27	33	28	31	33	37	35	36	32	35	37	35	35
Od 8 do 14 dni	27	26	26	30	28	31	32	35	32	29	33	29	31	29	28	29	31
Od 15 do 21 dni	16	18	16	17	18	18	21	12	17	17	14	17	15	16	17	18	16
Od 22 do 30 dni	16	13	10	9	10	10	10	12	8	10	11	10	12	11	9	12	11
Powyżej 30 dni	11	7	10	9	8	8	8	6	6	8	7	8	9	9	8	6	7
Brak danych o liczbie dni	6	8	3	8	9	0	2	4	4	0	0	0	0	0	1	0	0
Średnia liczba dni wypoczynku poza miejscem zamieszkania	19,8	16,6	18,3	16,7	17,3	16,5	16,9	14,7	16,3	15,0	14,7	16,1	15,7	15,6	14,3	14,1	14,8

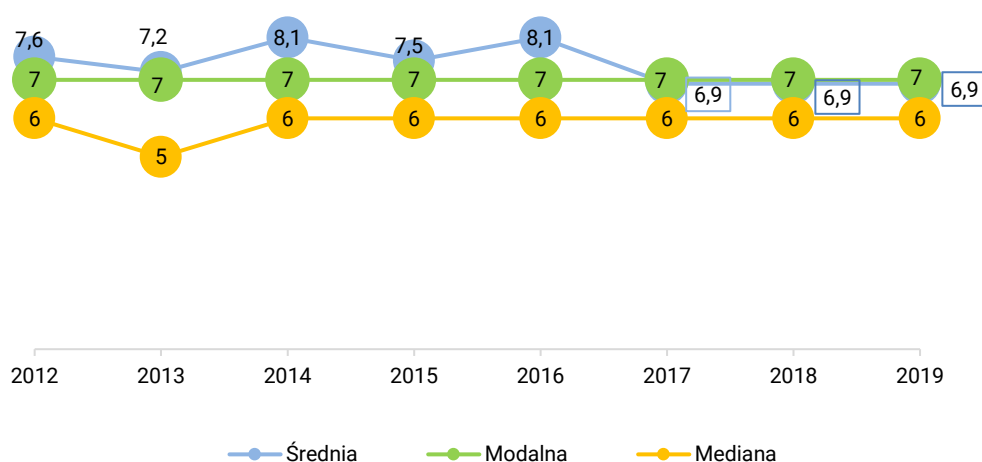
* Badania dotyczące lat 2003–2011 przeprowadzone zostały przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

DŁUGOŚĆ POJEDYNCZYCH WYJAZDÓW

Od roku 2012 długość przeciętnego pojedynczego wyjazdu w celach wypoczynkowych lub turystycznych niemal się nie zmienia. W roku 2019 najpopularniejsze wśród dorosłych Polaków były wyjazdy mniej więcej tygodniowe. Wskazują na to statystyki dotyczące długości przeciętnego pojedynczego wyjazdu, które w odniesieniu do minionego roku kształtują się następująco: średnia arytmetyczna – 6,9 dnia, mediana – 6 dni, modalna – 7 dni. Są to dane identyczne jak w latach 2017–2019.

CBOS

RYS. 4. Długość przeciętnego pojedynczego wyjazdu w celach wypoczynkowych lub turystycznych w latach 2012–2019

Od 2012 roku analizujemy długość wyjazdów wypoczynkowych zgodnie z międzynarodową metodologią⁷, według której wyróżnia się dwa rodzaje wyjazdów turystycznych w zależności od czasu ich trwania:

- długie podróże, czyli trwające co najmniej 5 dni (4 noclegi lub więcej),
- krótkie podróże, czyli trwające 2–4 dni (1–3 noclegi).

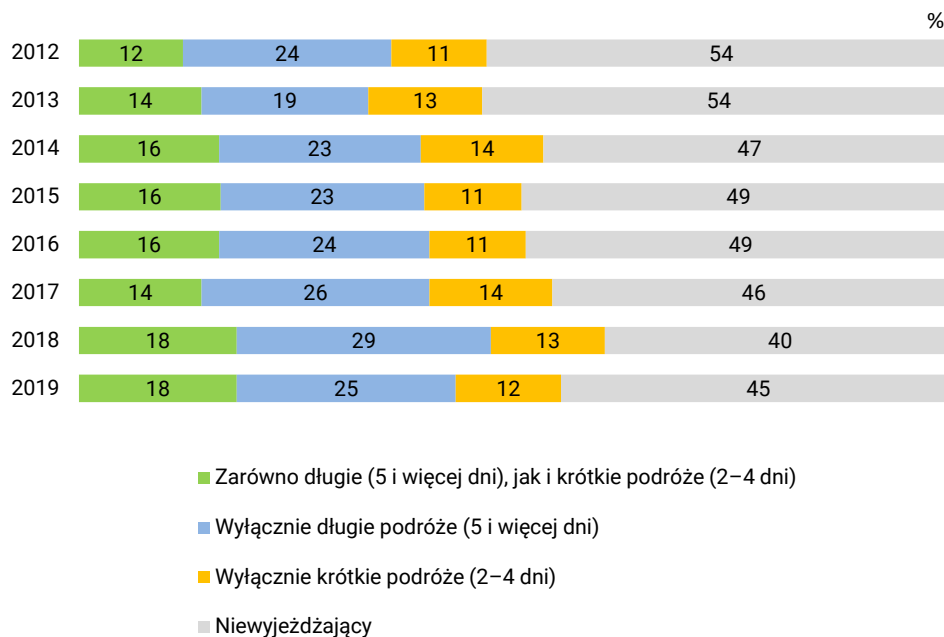
W 2019 roku, w porównaniu z poprzednim rokiem, zmniejszył się odsetek dorosłych Polaków, którzy choć raz w ciągu roku wypoczywali poza miejscem zamieszkania przez co najmniej 5 dni –

⁷ Por. przypis 2.

przynajmniej raz w takim wyjeździe wzięło udział 43% dorosłych Polaków, czyli o 4 punkty procentowe mniej niż w roku 2018. Nadal było ich jednak więcej niż w latach 2012–2017. W 2019 roku w porównaniu z rokiem 2018 nieznacznie ubyło też badanych, którzy brali udział w wyjeździe krótkim, trwającym 2–4 dni (spadek z 31% do 30%), natomiast tyle samo respondentów, ile rok wcześniej uczestniczyło zarówno w długich, jak i krótkich wyjazdach turystycznych (18%).

CBOS

RYS. 5. Długość wyjazdów wypoczynkowych w latach 2012–2019

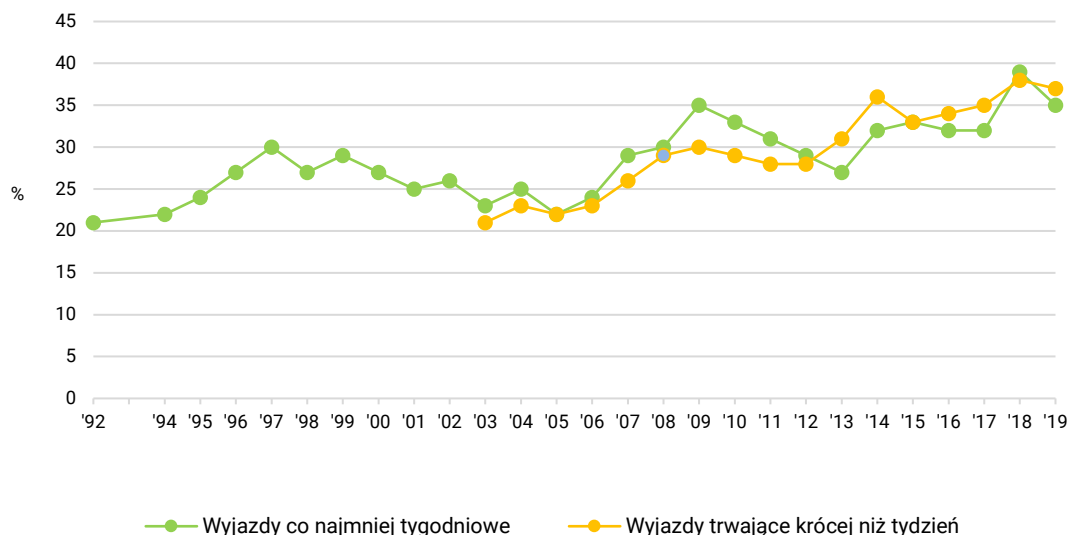

Warto jeszcze raz przyjrzeć się wyjazdom wypoczynkowym Polaków z dłuższej perspektywy czasowej. W odniesieniu do lat 2012–2019 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z nich, natomiast wcześniej, przez niemal dwadzieścia lat (od roku 1992 do 2011 włącznie), pytaliśmy o wyjazdy na co najmniej tygodniowy wypoczynek. W roku 2019 na trwający co najmniej siedem dni kalendarzowych wypoczynek wyjechało poza miejsce zamieszkania mniej dorosłych Polaków niż w rekordowym pod tym względem roku 2018 (spadek z 39% do 35%), ale nadal było ich więcej niż w latach 2010–2017.

Od roku 2003 (w różny sposób⁸) pytamy także o wyjazdy kilkudniowe, trwające mniej niż siedem dni. W 2018 roku odsetek dorosłych Polaków korzystających z tego typu wyjazdów nieznacznie spadł w stosunku do rekordowego poziomu z roku 2018 (z 38% do 37%).

⁸ Zmiana sposobu pytania była analogiczna jak o wyjazdy trwające co najmniej siedem dni kalendarzowych.

RYS. 6. Wyjeżdżający na wypoczynek co najmniej tygodniowy (trwający 7 dni i więcej*) oraz krótszy niż tygodniowy (trwający mniej niż 7 dni**)

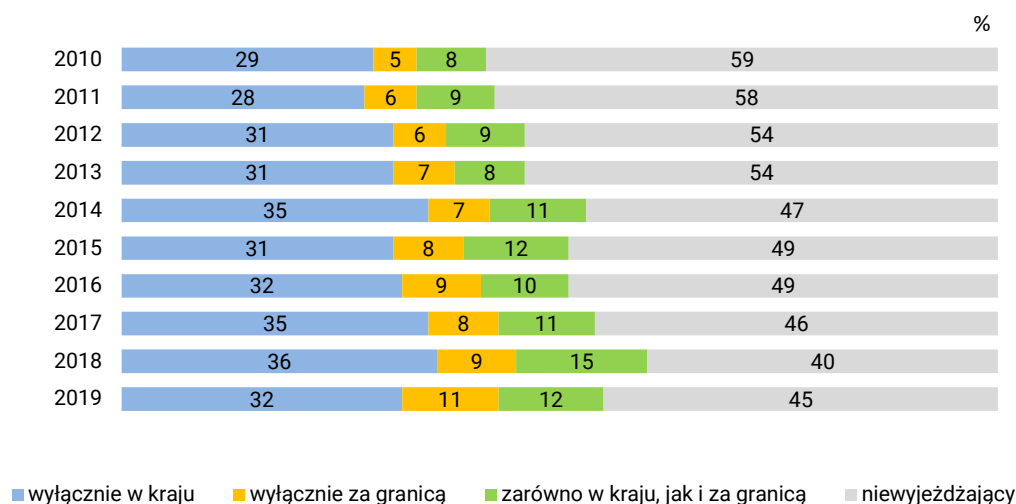
* W roku 1993 nie było pomiaru. W latach 1992–2002 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”, a w latach 2003–2011: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na co najmniej tygodniowy wypoczynek?”. W odniesieniu do lat 2012–2019 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

** W latach 2003–2011 pytanie brzmiało: „Czy w tym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) lub zamierza jeszcze wyjechać na wypoczynek krótszy niż tygodniowy – trwający mniej niż 7 dni?”. W odniesieniu do lat 2012–2019 respondenci po zakończeniu roku proszeni byli o scharakteryzowanie swoich wyjazdów wypoczynkowych (maksymalnie siedmiu), w tym o podanie, ile dni trwał każdy z wyjazdów

GDZIE WYPOCZYWALI WYJEŹDŹAJĄCY POLACY

W roku 2019, podobnie jak w latach wcześniejszych, Polacy najczęściej co najmniej dwudniowe wyjazdy wypoczynkowe odbywali w kraju (łącznie 44% ogółu badanych, z czego 32% wypoczywało wyłącznie w kraju, a 12% skorzystało zarówno z wyjazdów krajowych, jak i zagranicznych). Za granicą w minionym roku wypoczywało 23% respondentów, przy czym niemal tyle samo wyjeżdżało wyłącznie za granicę (11%), ile skorzystało zarówno z wypoczynku zagranicznego, jak i krajowego (12%). W stosunku do roku 2018 ubyłoby przede wszystkim dorosłych korzystających z krajowego wypoczynku wyjazdowego (z 51% do 44%), choć nieznaczny spadek dotknął także wyjazdy zagraniczne (z 24% do 23%). Warto jednak podkreślić, iż odsetek dorosłych Polaków, którzy spędzili co najmniej dwa dni wypoczywając wyłącznie za granicą, był w ubiegłym roku najwyższy od roku 2010, kiedy rozpoczęliśmy badanie tej kwestii.

RYS. 7. Dokąd Pan(i) wyjeżdżał(a) na wypoczynek? Czy był to lub będzie wypoczynek*:

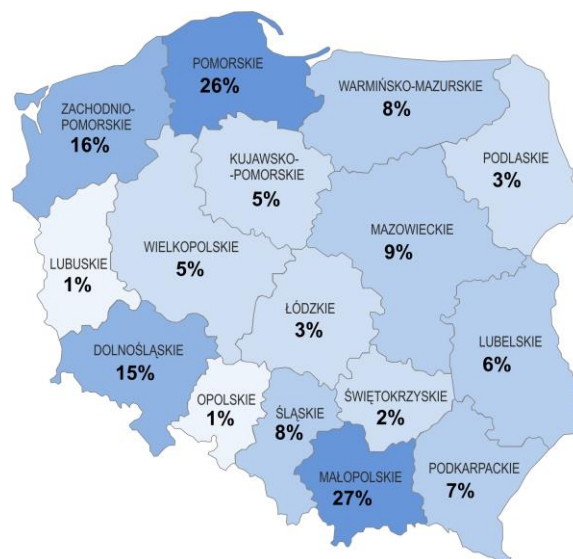

* W latach 2010–2011 badania przeprowadzono przed zakończeniem roku, w związku z tym deklaracje respondentów dotyczyły łącznie wyjazdów odbytych i planowanych do końca danego roku

WYJAZDY KRAJOWE

Respondentów, którzy w roku 2019 przynajmniej raz przez co najmniej dwa dni wypoczywali w kraju poza miejscem zamieszkania, zapytaliśmy, gdzie, w jakim regionie Polski spędzali urlop. Tak jak w latach wcześniejszych odpowiedzi na to otwarte pytanie zostały w miarę możliwości zaklasyfikowane według województw. Podobnie jak w poprzednich latach liderem tak utworzonego rankingu jest województwo małopolskie, które wymieniło 27% Polaków wypoczywających w kraju przez co najmniej dwa dni, tj. 12% ogółu dorosłych (od ubiegłego roku spadek popularności o 2 punkty procentowe wśród ogółu badanych). Drugie miejsce – z nieznaczną stratą do lidera tego rankingu – zajmuje województwo pomorskie, w którym wypoczywało 26% spędzających wolny czas w kraju. Mimo iż województwo pomorskie w 2019 roku zwiększyło swój udział wśród wyjeżdżających na wypoczynek krajowy, to wśród ogółu respondentów odsetek je odwiedzających utrzymał się na poziomie z roku 2018 (11%). W porównaniu z 2018 rokiem znacznie mniej Polaków deklaruje natomiast wypoczynek w województwie zachodniopomorskim (7% ogółu, spadek o 4 punkty procentowe w stosunku do roku 2018). Warto jeszcze dodać, iż w 2019 roku niewiele mniejszą popularnością niż województwo zachodniopomorskie jako miejsce co najmniej dwudniowego wypoczynku cieszyło się wśród dorosłych Polaków województwo dolnośląskie, które odwiedziło 15% wyjeżdżających, czyli 7% ogółu badanych.

RYS. 8. Respondenci wypoczywający w kraju, którzy w 2019 roku odwiedzili poszczególne województwa*
DEKLARUJĄCY CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK W KRAJU (N=447)

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany region wielokrotnie

TABELA 2

Gdzie – w jakiej miejscowości, jakim regionie kraju – Pan(i) wypoczywał(a)?

Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek w kraju

	Respondenci, którzy odwiedzili poszczególne regiony*						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	(N=416)	(N=463)	(N=456)	(N=440)	(N=432)	(N=474)	(N=447)
	w procentach						
Odpowiedzi na pytanie otwarte zaklasyfikowane wg województw							
Małopolskie	26	21	23	26	27	27	27
Pomorskie	19	23	24	26	23	22	26
Zachodniopomorskie	17	16	18	16	20	22	16
Dolnośląskie	12	13	14	14	11	13	15
Mazowieckie	8	11	7	9	9	7	9
Warmińsko-mazurskie	12	10	13	12	12	8	8
Śląskie	10	12	9	10	9	12	8
Podkarpackie	6	8	6	7	10	7	7
Lubelskie	6	4	4	6	4	4	6
Kujawsko-pomorskie	4	5	5	5	5	3	5
Wielkopolskie	6	8	6	6	6	6	5
Podlaskie	3	3	1	4	2	1	3
Łódzkie	3	3	3	3	2	2	3
Świętokrzyskie	3	2	3	4	2	3	2
Lubuskie	4	3	2	2	1	3	1
Opolskie	1	2	1	1	1	2	1
Odpowiedzi niemożliwe do przypisania do konkretnych województw							
Morze, Bałtyk – ogólnie	6	8	9	10	10	10	10
Góry – ogólnie	3	3	4	4	3	2	4
Nad jeziorami, nad wodą – ogólnie	1	1	1	1	<1	<1	1
Wieś, na wsi – ogólnie	2	<1	0	0	0	0	1

* Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany rejon wielokrotnie

Procenty nie sumują się do 100, gdyż część respondentów wyjeżdżała więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jedno województwo

TABELA 3

W jakim kraju (jakich krajach)* Pan(i) wypoczywał(a)?

Odpowiedzi osób deklarujących co najmniej dwudniowy wypoczynek za granicą

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	(N=187)	(N=161)	(N=177)	(N=213)	(N=199)	(N=179)	(N=221)	(N=229)
	w procentach							
Włochy	11	10	8	15	11	11	13	13
Grecja	5	4	5	11	13	12	14	12
Chorwacja	12	10	14	9	12	13	13	12
Słowacja	6	7	5	7	8	3	6	9
Turcja	4	10	7	6	3	1	3	9
Wielka Brytania	7	6	7	11	8	12	5	9
Hiszpania	10	9	9	10	11	17	6	8
Niemcy	14	19	22	15	14	10	16	7
Czechy	11	10	13	7	6	7	9	7
Austria	7	6	4	8	5	4	9	7
Ukraina	3	4	1	1	2	2	5	5
Litwa	1	3	3	<1	3	1	2	5
Bułgaria	1	4	2	6	5	4	2	4
Łotwa	0	<1	0	0	0	0	<1	3
Malta	1	1	0	<1	1	0	0	3
Rumunia	1	1	0	0	1	1	1	2
Izrael	0	2	0	1	<1	2	<1	2
Czarnogóra	3	1	0	1	2	3	1	2
Francja	8	8	6	5	5	3	3	2
Belgia	<1	2	3	2	2	1	2	2
Portugalia	2	2	2	3	3	4	2	2
Holandia	5	3	5	2	5	4	4	2
Egipt	6	5	4	2	<1	4	3	2
Tajlandia	0	0	1	1	0	1	0	2
Słowenia	0	0	0	0	1	1	1	2
Cypr	2	0	1	0	1	1	<1	2
Dania	1	0	0	2	1	1	2	2
Szwecja	2	1	1	2	3	2	2	1
Tunezja	3	2	1	0	0	0	0	1
Bośnia i Hercegowina	0	1	1	1	1	0	0	1
Islandia	1	0	0	<1	0	0	0	1
Macedonia	1	0	<1	<1	1	1	0	1
Kosowo	0	0	0	0	0	0	0	1
Węgry	4	7	8	4	6	6	2	1
Irlandia	2	2	1	<1	2	2	<1	1
Australia	0	1	0	0	0	0	<1	1
Norwegia	2	1	3	2	1	2	2	1
Estonia	1	0	0	0	0	0	0	1
Japonia	0	0	0	1	0	0	0	1
Wietnam	0	0	0	<1	<1	0	0	1
Albania	<1	0	1	1	1	2	1	1
Uzbekistan	0	0	1	0	0	0	0	1
Kazachstan	0	0	0	0	0	1	0	1
Tanzania	0	0	0	<1	0	0	0	1
Kostaryka	0	0	0	0	0	0	0	1
Liban	0	0	0	0	0	0	0	<1
Szwajcaria	<1	1	2	<1	1	2	1	<1
Meksyk	0	0	0	<1	1	1	0	<1
Dominikana	0	0	1	<1	0	0	0	<1
Gruzja	1	0	<1	0	<1	0	1	<1
Kuba	0	0	1	<1	<1	0	0	<1
USA	1	1	<1	1	2	1	1	<1
Zjednoczone Emiraty Arabskie	0	1	0	<1	1	0	2	<1
Finlandia	0	0	0	<1	<1	<1	<1	<1

Procenty nie sumują się do 100, gdyż część respondentów wyjeżdżała za granicę więcej niż raz lub za jednym razem odwiedzała więcej niż jeden kraj. Każdy respondent był liczony tylko raz, nawet jeśli odwiedzał dany kraj wielokrotnie

* W tabeli uwzględniono wyłącznie kraje wymienione przez respondentów jako cele podróży w 2019 roku

POWODY REZYGNACJI Z WYJAZDÓW WYPOCZYNKOWYCH

Respondentów, którzy w 2019 roku ani razu nie wyjechali poza miejsce stałego zamieszkania na co najmniej dwudniowy wypoczynek, zapytaliśmy o przyczyny tego stanu rzeczy. Tak jak w latach poprzednich⁹ najczęściej wskazywanym powodem był brak środków finansowych, na co wskazała co czwarta osoba, która zrezygnowała z tego typu wyjazdu w 2019 roku (25%). Warto też zauważyć, iż o ile w poprzednich latach częstość podawania tej przyczyny rezygnacji z wyjazdów systematycznie malała (z 40% w odniesieniu do roku 2014 do 23% w przypadku roku 2018), to obecnie – w porównaniu z rokiem poprzednim – nastąpił nieznaczny wzrost (o 2 punkty procentowe).

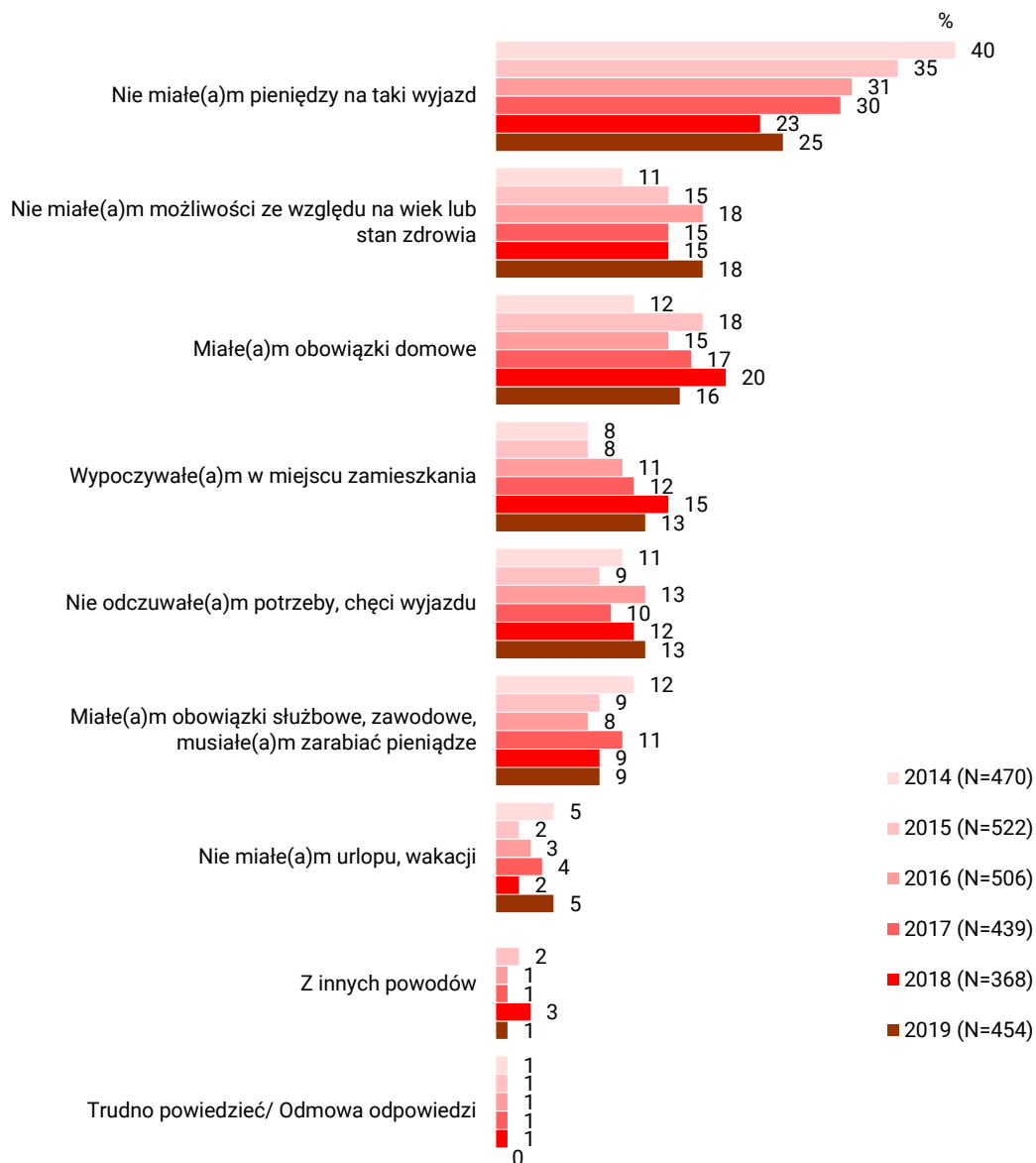
Na drugim miejscu wśród najważniejszych przyczyn rezygnacji z wyjazdów znalazły się ograniczenia spowodowane zaawansowanym wiekiem lub stanem zdrowia, które wskazało 18% niewyjeżdżających. Niewiele mniej osób zadeklarowało, iż na przeszkodzie stanęły im obowiązki domowe (16% niewyjeżdżających). Znacząca jest też grupa badanych, którzy nie wyjeżdżają na wypoczynek poza miejsce zamieszkania, gdyż wolą spędzać wolny czas inaczej – 13% niewyjeżdżających stwierdziło, iż wypoczywali w miejscu zamieszkania i tyle samo zadeklarowało, że po prostu nie mają potrzeby czy też chęci na wyjazd w celu wypoczynkowym. Wśród niewyjeżdżających są też osoby, które musiały zrezygnować z wyjazdów z powodów związanych z pracą zarobkową – 9% miało obowiązki zawodowe, musiało zarabiać pieniądze, a 5% nie miało w ogóle urlopu w 2019 roku. Inne powody wskazywane były sporadycznie (1%).

---

⁹ Por. przypis 3.

**RYS. 10. Dlaczego nie wyjechał(a) Pan(i) w minionym roku na wypoczynek?
Proszę wskazać jedną najważniejszą przyczynę.**

ODPOWIEDZI OSÓB, KTÓRE DEKLAROWAŁY, ŻE W ROKU POPRZEDZAJĄCYM BADANIE ANI RAZU
NIE WYJECHAŁY NA CO NAJMNIEJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK POZA MIEJSCE ZAMIESZKANIA

Częstość wskazywania głównych przyczyn rezygnacji z co najmniej dwudniowych wyjazdów wypoczynkowych w roku 2019 różnicuje przede wszystkim grupa zawodowa lub społeczna, do której należą badani (zob. tabelę aneksową 2). Na brak pieniędzy jako główną przyczynę rezygnacji z wyjazdów wskazują najczęściej bezrobotni (61% spośród tych bezrobotnych, którzy nie wyjeżdżali w 2019 roku). Częstość wskazywania braku pieniędzy na wyjazd zależy też od oceny własnych warunków materialnych i rośnie wraz z jej spadkiem (od 12% w grupie niewyjeżdżających dobrze oceniających warunki materialne swoich gospodarstw domowych, do 50% w grupie oceniających je

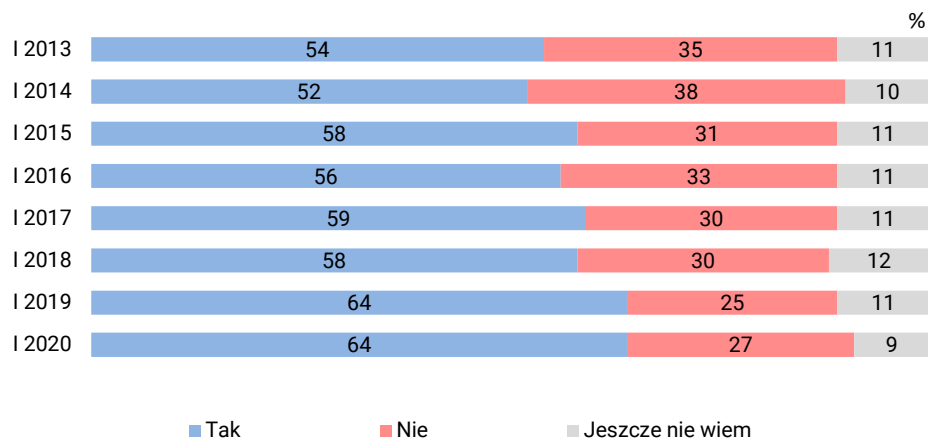
źle). Konieczność rezygnacji z wyjazdów ze względu na wiek lub stan zdrowia najczęściej deklarują natomiast emeryci i renciści (odpowiednio 34% i 32% niewyjeżdżających z tych grup). Częstość wskazywania tej przyczyny rośnie też skokowo wraz z osiągnięciem 65. roku życia, wysuwając się na pierwsze miejsce jako powód rezygnacji z wypoczynku wyjazdowego (37% wśród niewyjeżdżających w wieku 65+). Obowiązki domowe natomiast są najczęstszą przyczyną rezygnacji z wyjazdów wśród rolników indywidualnych (deklaracje takie składa 28% niewyjeżdżających rolników), a relatywnie często w tej grupie wskazywano także na obowiązki zawodowe (22%). Można założyć, że obie te przyczyny związane są z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Warto dodać, iż częściej niż inni o rezygnacji z wyjazdów z powodu obowiązków domowych mówią badani w wieku 25-34 lata (32% niewyjeżdżających z tej grupy wiekowej). Ponadto na tle pozostałych częstością wskazywania obowiązków służbowych, zawodowych, potrzeby zarabiania pieniędzy jako głównego powodu rezygnacji z takiej formy wypoczynku wyróżniają się badani pracujący na własny rachunek (31% niewyjeżdżających z tej grupy).

PLANY NA ROK 2020

Tak jak przed rokiem niemal dwie trzecie (64%) dorosłych Polaków deklaruje, iż w bieżącym roku zamierza wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni. Tym samym odsetek respondentów deklarujących zamiar takiego wyjazdu jest w tym roku po raz drugi najwyższy z notowanych od 2013 roku. W roku 2020 brak zamiaru takiego wyjazdu deklaruje 27% badanych, czyli nieco więcej niż przed rokiem (wzrost o 2 punkty procentowe), natomiast nieco mniej osób niż przed rokiem twierdzi, iż jeszcze nie podjęło decyzji w tym zakresie (9%, spadek o 2 punkty).

CBOS

RYS. 11. Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.

Wyjazdy wypoczynkowe i turystyczne są trwałym elementem stylu życia znaczącej grupy Polaków, o czym świadczy fakt, iż w bieżącym roku – tak jak w latach minionych – co najmniej dwudniowe wyjazdy o charakterze wypoczynkowym lub turystycznym planuje ogromna większość tych, którzy wyjeżdżali również w ubiegłym roku (90% z tej grupy). Na początku 2020 roku plany wyjazdu ma jednak również co trzeci (33%) badany, który w 2019 roku nie korzystał z takiej formy wypoczynku.

TABELA 4

Czy w tym roku zamierza Pan(i) wyjechać w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.	Czy w minionym roku 2019 wyjeżdżał(a) Pan(i) w celach wypoczynkowych lub turystycznych na co najmniej 2 dni? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem	
	Tak	Nie
	procentowanie w kolumnach	
Tak	90	33
Nie	6	54
Jeszcze nie wiem	4	13

Z analiz wielozmiennowych¹⁰ wynika, iż częstość deklarowania zamiaru takiego wyjazdu rośnie przede wszystkim wraz z poziomem wykształcenia. Jest to zależność, która powtarza się w kolejnych badaniach na ten temat. W roku 2020 – tak jak w latach poprzednich – skorzystanie z co najmniej dwudniowego wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania planuje zdecydowana większość respondentów z wykształceniem wyższym i średnim (odpowiednio 85% i 76%) oraz 51% absolwentów zasadniczych szkół zawodowych i tylko 27% osób z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym. W pewnym stopniu przekłada się to także na częstość deklaracji dotyczących planów wyjazdowych w poszczególnych grupach społeczno-zawodowych. Najczęściej zamiar wypoczynku poza miejscem stałego zamieszkania deklarują badani zajmujący stanowiska kierownicze i specjaliści z wyższym wykształceniem (94%), specjaliści średniego szczebla i technicy (93%), pracownicy administracyjno-biurowi (86%) oraz pracownicy usług (82%). Biorąc pod uwagę sytuację społeczno-zawodową ankietowanych warto zauważyć, iż jedynymi grupami, w których co najmniej połowę stanowią nieplanujący w tym roku wyjazdów wypoczynkowych z co najmniej jednym noclegiem, są renciści (53%) i rolnicy indywidualni (50%) – zob. tabelę aneksową 3. Również w ubiegłym roku najrzadziej wyjazdy wypoczynkowe planowali renciści i rolnicy.

Wyjazdy turystyczne lub wypoczynkowe z co najmniej jednym noclegiem planują na ogół badani młodszy, natomiast wśród osób, które ukończyły 65. rok życia, większość (53%) stanowią niezamierzający w tym roku wyjeżdżać (zob. tabelę aneksową 3).

Tegoroczne plany dotyczące wyjazdów wypoczynkowych, tak jak w poprzednich latach, zależą również od oceny warunków materialnych własnych gospodarstw domowych. Im jest ona wyższa, tym większe prawdopodobieństwo skorzystania z takiej formy wypoczynku. Co najmniej dwudniowy wyjazd w celach wypoczynkowych lub turystycznych planuje w tym roku trzy czwarte (75%)

¹⁰Por. przypis 4.

respondentów dobrze oceniających swoją sytuację materialną, nieco ponad połowa (52%) określających poziom swojego życia jako średni i tylko co trzeci (33%) źle oceniający warunki materialne swojego gospodarstwa domowego.

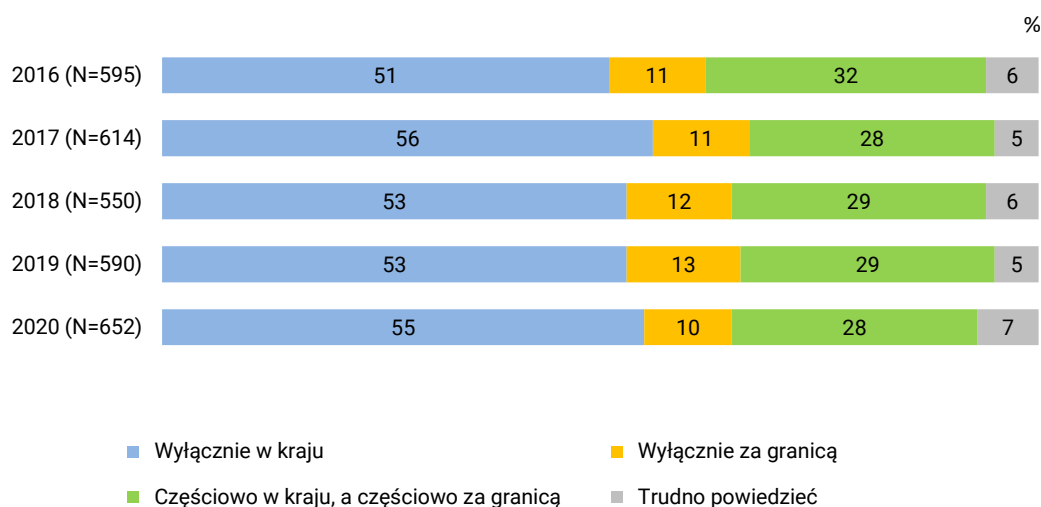
Plany wyjazdowe niezmiennie wiążą się też z wielkością miejscowości, w której mieszkają ankietowani – im jest ona większa, tym większe prawdopodobieństwo, że respondenci zamierzają w tym roku wyjechać na co najmniej dwudniowy wypoczynek poza miejsce swego zamieszkania (od 52% wśród mieszkańców wsi do 83% wśród mieszkających w miastach liczących co najmniej 500 tys. mieszkańców).

Porównanie struktury kierunków planowanych wyjazdów w latach 2016–2020 wskazuje, iż preferencje dorosłych Polaków co do wyboru między wyjazdami krajowymi i zagranicznymi są dość stabilne. W roku 2020 tradycyjnie najpopularniejszy będzie wypoczynek krajowy, a ponadto badani nieco bardziej niż w minionym roku nastawiają się na wyjazdy wypoczynkowe w granicach Polski. Ogółem w kraju zamierza wypoczywać 83% z planujących co najmniej dwudniowe wyjazdy (wzrost o 1 punkt procentowy w porównaniu z latami 2018–2019), z czego 55% wyłącznie na terenie kraju (wzrost o 2 punkty procentowe w porównaniu z latami 2018–2019). W tym roku zmniejszyło się natomiast zainteresowanie wyjazdami zagranicznymi – łącznie za granicą chciałoby wypoczywać 38% planujących tegoroczne wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem (spadek o 4 punkty procentowe w porównaniu z rokiem 2019), z czego 10% planuje wyłącznie wypoczynek zagraniczny (spadek o 3 punkty w porównaniu z rokiem poprzednim).

CBOS

RYS. 12. Gdzie planuje Pan(i) wypoczywać w tym roku? Chodzi o wyjazdy z co najmniej jednym noclegiem.

ODPOWIEDZI RESPONDENTÓW DEKLARUJĄCYCH ZAMIAR WYJAZDU
NA CO NAJMNIJ DWUDNIOWY WYPOCZYNEK

W roku 2019 na wypoczynek poza miejsce stałego zamieszkania – z przynajmniej jednym noclegiem w odwiedzonym miejscu – wyjechała ponad połowa dorosłych Polaków (55%), czyli o 5 punktów procentowych mniej niż w roku 2018, który był pod tym względem rekordowy w okresie objętym badaniem, czyli od 2012 roku. W stosunku do roku 2018 ubyło przede wszystkim dorosłych korzystających z krajowego wypoczynku wyjazdowego (z 51% do 44%), choć nieznaczny spadek dotknął także wyjazd zagraniczne (z 24% do 23%). W ubiegłym roku wyjechało mniej osób, ale ci, którzy to zrobili, spędzili poza domem nieco więcej czasu niż w latach 2017–2018. Warto dodać, iż obecnie wyjeżdża więcej osób niż na początku XXI wieku, ale przybyło głównie wyjazdów krótszych, trwających do 7 dni.

Wyniki tegorocznego sondażu po raz kolejny potwierdzają tezę, że wyjazdy w celach wypoczynkowych lub turystycznych stały się elementem stylu życia dobrze wykształconych, zamożniejszych Polaków, nadal jednak stosunkowo rzadko korzystają z nich badani, którzy nie ukończyli wyższych uczelni, są mniej zamożni (najczęściej wskazywanym powodem rezygnacji z wyjazdów jest brak środków finansowych), starsi oraz renciści, w przypadku których często przeszkodą jest stan zdrowia. Z takich wyjazdów na ogół korzystają również mieszkańcy miast, a rzadziej wsi – w szczególności rolnicy indywidualni i pomagający im członkowie rodzin.

Opracowała

Barbara Badora